

RĪGAS 63.VIDUSSKOLA

Reģ. Nr.90002202238

Baltezera iela 6, Rīga, LV-1024, tālrunis 67525764, 67525778, fax 67525783, **e-pasts**
r63vs@riga.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Rīgā

2014. gada 7.aprīlī

VS63-14-1-nts

Vardarbības novēršanas kārtība

Izdots saskaņā ar Latvijas Republikas Izglītības likuma 14. panta 21.punktu, Ministru kabineta 2009.gada 24.novembra noteikumiem Nr.1338 "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos"

I. Vispārīgie jautājumi

1. Vardarbības novēršanas kārtība ir izstrādāta, lai:
 - 1.1.noteiktu kārtību, kādā nodrošināma izglītojamo drošība Rīgas 63.vidusskolā (turpmāk tekstā – Skola) un tā organizētajos pasākumos;
 - 1.2.plānot un organizēt izglītojošus pasākumus par izglītojamo drošību, tai skaitā vardarbības un ievainojumu profilakses jautājumos;
 - 1.3.izglītojamo drošība mācību prakses laikā tiktu nodrošināta atbilstoši darba aizsardzības likumam;
 - 1.4.informētu, ka skolā aizliegta un nekādos apstākļos nav pieļaujama jebkāda veida vardarbība (emocionāla – cieņu aizskarošu piezīmju izteikšana, draudu izteikšana, apsaukšana, izsmiešana; fiziska – iedunkāšana, grūstīšana, sišana, kaušanās, personīgo mantu aiztikšana un bojāšana; seksuāla – aizskarošas piezīmes, nepiedienīgu piedāvājumu izteikšana, fiziska aizskaršana, kas nav pieņemama otrajai pusei, u.tml.);
 - 1.5.izglītojamiem, kuri Skolā sastopas ar vardarbību – izjūt vai piedzīvo pazemojumu, cieņas un goda aizskārumu, draudus savai veselībai un dzīvībai, kā rezultātā rodas problēmsituācijas (konflikti, strīdi, kautiņi) – personīgi vai ar vecāku vai bērnu likumīgo pārstāvju (turpmāk – vecāku) starpniecību nekavējoties mutiski vai rakstiski jāinformē par problēmsituāciju un jāvēršas pie kāda no minētajiem skolas darbiniekiem:
 - klases audzinātāja,
 - sociālā pedagoga,

- skolas medmāsas,
 - skolas psihologa,
 - dežūrskolotāja,
 - jebkura skolas darbinieka,
 - skolas administrācijas,
- 1.6. izglītojamo un viņu vecākus jāuzklausā un saziņā ar vardarbībā cietušā izglītojamā vajadzībām jāorganizē tālāka palīdzības sniegšana atbilstoši skolas darbinieku amata aprakstam.

II. Emocionāla, fiziska vai seksuāla vardarbība starp izglītojamiem

2. Ja tiek konstatēts konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:
- 2.1. klases audzinātājs (vai jebkurš Rīgas 63. vidusskolas darbinieks, kurš konstatējis konfliktsituāciju), noskaidro notikušā apstākļus, uzklausot konfliktā iesaistās puses un izvērtē, vai nepieciešams piesaistīt un saņemt palīdzību no atbalsta personāla (mediķa, psihologa vai sociālā pedagoga). Ja konfliktu konstatējis Rīgas 63. vidusskolas darbinieks, nevis klases audzinātājs, tad viņš par notikušo informē klases audzinātāju;
 - 2.2. atbalsta personāls sadarbībā ar klases audzinātāju izstrādā plānu gaisotnes uzlabošanai klasē. Darbu ar klasi veic sociālais pedagogs/psihologs un klases audzinātājs pēc vienota plāna;
 - 2.3. izglītojamajam, kurš ir upuris, saskaņojot ar vecākiem, tiek piedāvāta iespēja saņemt individuālas psihologa konsultācijas;
 - 2.4. izglītojamajam, kurš ir varmāka, arī jāsniedz nepieciešamais atbalsts un palīdzība, lai viņš saprastu savas rīcības sekas (sarunas var veikt sociālais pedagogs vai psihologs);
 - 2.5. sociālajam pedagogam vai psihologam jāpiedalās gan pedagogu, gan vecāku sapulcē, lai skaidrotu radušos situāciju un sniegtu nepieciešamo atbalstu;
 - 2.6. vienaudžu vardarbības mazināšanai organizēt preventīvo darbu, kas tiek īstenots ar audzināšanas plāna palīdzību, izmantojot gan atbalsta personālu, gan pedagogus, darbam ar bērniem, vai pieaicināt arī policijas pārstāvjus.

III. Problēmsituācijas izvērtēšanas secība

3. Ja konflikts starp iesaistītajiem izglītojamiem atrisināts ar klases audzinātāja pedagoģiskajām darbībām, sociālā pedagoga un skolas administrācijas darbības nav nepieciešamas;
4. Ja konflikts ir atrisināts ar klases audzinātāja un sociālā pedagoga darbībām, skolas administrācijas pārstāvju darbība nav nepieciešama;
5. Skolas administrācija iesaistāma gadījumā, ja konflikta risinājums nav panākts klases audzinātāja un/vai sociālā pedagoga darbības rezultātā.
6. Ja vecāku sadarbības rezultātā izglītojamā/mo uzvedība neuzlabojas, klases audzinātājs informē direktoru, pamatojoties uz klases audzinātāja, atbalsta personāla speciālistu sniegtās informācijas, skolēnu paskaidrojumiem, direktors aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu un lemj par ārpusskolas institūciju speciālistu piesaistīšanu.

IV. Klases audzinātāja preventīvā darbība

7. Klases audzinātājs informē, diskutē, sarunājas ar skolēniem klases stundās par aktuālām tēmām, kas saistītas ar vardarbību;
8. Klases audzinātājs organizē lekcijas klasē par aktuālām tēmām, saistītām ar vardarbību, uzaicinot lektoros;
9. Klases audzinātājs iepazīstina vecākus ar vardarbības novēršanas plānu un veic pārrunas ar to izglītojamo vecākiem, kuri iesaistīti vardarbībā.

V. Klases audzinātāja darbā ar vardarbībā cietušajiem un vardarbību provocējošiem skolēniem darba formas

10. Klases audzinātājs darbā ar klasi vai izglītojamo individuāli vardarbības novēršanā veic šādas darbības:
 - 10.1.saruna ar izglītojamo;
 - 10.2.lietas apstākļu noskaidrošana;
 - 10.3.izglītojamā paskaidrojums;
 - 10.4.vienošanās ar izglītojamo;
 - 10.5.vecāku informēšana par notikušo situāciju, vecāku iepazīstināšana ar vardarbības novēršanas plānu;
 - 10.6.informē, diskutē, sarunājas ar skolēniem klases stundās par aktuālajām tēmām, kas saistītas ar vardarbību;
 - 10.7.ja situācija ir nopietna, tad tiek izsaukti vecāki uz skolu un iesaistīts sociālais pedagogs un /vai skolas psihologs.

VI. Sociāla pedagoga darbā ar vardarbībā cietušiem un vardarbību provocējošiem skolēniem darba formas

11. Sociālais pedagogs darbā ar vardarbībā cietušiem un vardarbību provocējošiem izglītojamiem var izmantot sekojošus darba formas:
 - 11.1.saruna ar izglītojamo, vecāku, skolotāju;
 - 11.2.lietas apstākļu noskaidrošana, problēmas definēšana;
 - 11.3.izglītojamā uzvedības novērtēšana;
 - 11.4.antisociālas uzvedības riska, morāles normu, likuma normu izskaidrošana;
 - 11.5.sociāli pieņemama uzvedības modeļa izstrādāšana un tā integrēšana;
 - 11.6.personisko resursu meklēšana;
 - 11.7.iedrošināšana;
 - 11.8.intervija;
 - 11.9.diskusija;
 - 11.10. paskaidrojums no izglītojamā;
 - 11.11. lekciju organizēšana par aktuālām tēmām, saistītām ar vardarbību;
 - 11.12. līgums un vienošanās ar izglītojamo un vecākiem;
 - 11.13. nepieciešamības gadījumā sadarbība ar citām institūcijām (sociālo dienestu, bāriņtiesu, pašvaldības un Valsts policiju);
 - 11.14. sociālpedagoģiskās korekcijas plāna izstrāde un realizācija.

V. Psihologa darbā ar vardarbībā cietušiem un vardarbību provocējošiem skolēniem darba formas

12. Psihologa darbā ar vardarbībā cietušiem un vardarbību provocējošiem izglītojamiem var izmantot sekojošas darba formas:
 - 12.1. iespējamās vardarbības profilakses darba veikšana pēc klases audzinātāja, sociālā pedagoga, skolas medmāsas, skolas administrācijas, dežūrskolotāja, jebkura skolas darbinieka pieprasījuma (klases audzinātāju sanāksmēs, vecāku sapulcēs, klašu grupās);
 - 12.2. psiholoģiskais vardarbības situācijas izvērtējums pēc klases audzinātāja, sociālā pedagoga, skolas medmāsas, skolas administrācijas, dežūrskolotāja, jebkura skolas darbinieka pieprasījuma;
 - 12.3. psihoemocionālās korekcijas darbs ar vardarbības situācijā iesaistītajiem pēc nepieciešamības (individuālās konsultācijas saskaņojamas ar vecākiem);
 - 12.4. citu speciālistu (psihiatra, neirologa, ģimenes ārsta, krīzes centru) ieteikšana darbā ar vardarbības situācijā iesaistītajiem pēc nepieciešamības.

VII. Skolas medmāsas darbā ar vardarbībā cietušiem un vardarbību provocējošiem skolēniem darba formas

13. Skolas medmāsa ar vardarbībā cietušiem un vardarbību provocējošiem izglītojamiem var izmantot sekojošos darba formas:
 - 13.1. sniegt pirmo medicīnisko palīdzību;
 - 13.1. izvērtēt nepieciešamību neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukšanai, citu medicīnas darbinieku, ģimenes ārsta piesaistei;
 - 13.2. par konstatētajiem vardarbības gadījumiem informēt klases audzinātāju, sociālo pedagogu, cietušā vecākus un skolas administrāciju;
 - 13.3. piedalīties klašu stundās un sapulcēs un sniegt izskaidrojošu informāciju par medicīniska rakstura sekām vardarbībā iesaistītajiem izglītojamiem, sniegt konsultācijas atbilstoši nepieciešamībai.

VIII. Skolas administrācijas darbības ar vardarbībā cietušiem un vardarbību provocējošiem skolēniem darba formas

14. Skolas administrācija ar vardarbībā cietušiem un vardarbību provocējošiem izglītojamiem izmanto sekojošos darba formas:
 - 14.1. saruna ar vardarbībā iesaistītajiem izglītojamiem, to vecākiem, skolotājiem;
 - 14.2. iepazīšanās ar lietas apstākļiem;
 - 14.3. sarunas protokols;
 - 14.4. par iekšējās kārtības noteikumu pārkāpumiem piemērot sodus:
 - 14.4.1. piezīmi;
 - 14.4.2. brīdinājumu;
 - 14.4.3. rājienu;
 - 14.4.4. izslēgšanu no skolas (vidusskolēniem).
 - 14.5. Nepieciešamības gadījumā vēršanās pie domes sociālā dienesta, bāriņtiesas, pašvaldības un Valsts policijas.